

"CIMERA DEL FUTUR" – Però, què passa amb el Present? Una reflexió crítica sobre les Jornades d'Acció de la Cimera del Futur

Carla Riera González

Advocada en drets humans i dret penal internacional, activista pels drets de les dones i la igualtat de gènere

Dilluns, 23 de setembre de 2024. S'ha adoptat el Pacte per al Futur i la Cimera del Futur està a punt de concloure, amb resultats exitosos, dirà la majoria: hem tingut dos Jornades d'Acció on hi ha participat la joventut i la societat civil, i després s'ha adoptat el Pacte, malgrat els intents de Rússia per descarrilar-lo. Una moció presentada per la República Democràtica del Congo per rebutjar l'esmena de Rússia va ser acceptada per una aclaparadora majoria de 143 vots a l'Assemblea General.

Tanmateix, no ens vam despertar dijous, el primer dia de les Jornades d'Acció, amb la notícia que Israel havia violat el dret internacional humanitari, així com la integritat territorial d'un Estat sobirà, en detonar buscapersones i ràdios explosives al Líban, assassinant 32 persones?¹ I avui, no ens hem despertat amb la notícia que el país ha llançat centenars d'atacs aeris al sud i a l'est del Líban, matant més de 350 persones en el dia més mortífer des de la guerra de 2006 entre Israel i Hezbolà?² A l'ombra d'aquests esdeveniments, una s'ha de preguntar: quan parlem de la Cimera i del Pacte pel Futur, de quin futur estem realment parlant? I què passa amb el present?

Les Jornades d'Acció, dissenyades per a involucrar una àmplia gamma de veus—joventut, societat civil, sector privat, acadèmia i autoritats locals—pretenien oferir una oportunitat d'inclusió, destacant la importància de tots aquests actors per a la implementació del Pacte pel Futur. La joventut, en particular, va ser destacada com a catalitzadora del canvi. Terry Otieno, el punt focal del Grup Principal de Nens i Joves de l'ONU (MGCY, per les seves sigles

¹ Oficina de l'Alt Comissionat de Nacions Unides (OHCHR). (2024, 25 de setembre). *Exploding pagers and radios: terrifying violation of international law, say UN*. <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/09/exploding-pagers-and-radios-terrifying-violation-international-law-say-un>

² Associated Press. (2024, 25 de setembre). *Lebanon-Israel strikes: Hamas war updates*. AP News. <https://apnews.com/live/lebanon-israel-strikes-hamas-war-updates>

en anglès) per a la reducció de desastres, va declarar a la Cerimònia d'Obertura: **“Som el present. Som el futur. El moment d'actuar és ara.”**

No obstant, i malgrat la retòrica d'inclusivitat, hi va haver clares senyals d'exclusió. Durant un panell amb el Secretari General António Guterres, qui va admetre els errors comesos per la seva generació, la conversa va acabar desviant-se cap a les anomenades "restriccions pressupostàries" que impedeixen la participació de la joventut en la presa de decisions. Aquesta contradicció—reconèixer les persones joves com a essencials mentre se'ns nega un espai—es va repetir al llarg de la Cimera. Shirley Chisholm, en aquesta mateixa situació, ens diria que, si "no ens donen un seient a la taula, hauríem de portar una cadira plegable". Però en aquesta taula, sembla que no hi queda espai.

El primer dia de les Jornades d'Acció va incloure fòrums sobre temes com les Economies Antiracistes que no deixen ningú enrere, però les veritables veus dissidents van ser escasses. Una dona indígena només va poder parlar durant l'última ronda de preguntes, i tot i que la seva intervenció va ser valuosa, va ser simptomàtica d'una dinàmica més àmplia: es va retre homenatge a la inclusió, però es van fer poques propostes concretes, especialment el primer dia. La qual cosa va ser encara més frustrant, tenint en compte que era la “tarda liderada per les persones joves”, deixant-nos de nou al marge, mentre s'intentava agrupar totes les nostres realitats sota un mateix paraigua.

Ara bé, la frustració va arribar després, quan em vaig unir a la conferència sobre Solucions Innovadores en l'Acció Humanitària. Allà vam escoltar històries increïbles i commovedores de supervivents i persones refugiades, vam discutir iniciatives i fins i tot es va mencionar com el trauma passa d'una generació a una altra. Tot i així, l'Ambaixador de la Joventut dels Països Baixos va afirmar que el seu país posa en el centre de les seves polítiques a les persones refugiades joves, reconeixent la seva resiliència i lideratge. Estem parlant del mateix país que ha sol·licitat una exempció de les polítiques migratòries europees?³ Durant aquests dies, realment hauria desitjat tenir una persona que verificqués els fets en directe. Com va compartir Amina J. Mohammed, la Vicesecretària General de l'ONU: “Txad era el país més pobre del món i tot i així va acollir dos milions de persones refugiades. Van obrir les seves escoles i hospitals per a elles. El seu sistema es va col·lapsar, però ho van fer. I alguns dels països més rics del món es queixen d'acollir-ne 10 mil.” Però si és així, considero que la millor persona per parlar en un panell sobre persones refugiades no és un representant d'un país

³ Quell, M. & Casert, R. (2024, 18 de març). *EU migration: Dutch far-right leader Wilders calls for stricter rules amid influx*. AP News. <https://apnews.com/article/eu-migration-netherlands-wilders-far-right-50085da4973432a115677afbd34c100d>

que literalment està tancant les portes a aquelles que busquen un futur millor, o qualsevol futur possible.

El dia va acabar amb la Cerimònia de Clausura a la cambra de l'ECOSOC, on dues joves lideresses—Isadora, activista de gènere i discapacitat de Xile, i Leticia, activista climàtica i de sostenibilitat de l'Equador—van destacar els desafiaments únics que afronten les comunitats indígenes en relació amb el canvi climàtic, que amenaça les seves terres, coneixements tradicionals i formes de vida. Les seves paraules van ser poderoses, però havien estat relegades a la sessió de clausura, i els seus noms ni tan sols figuraven al programa oficial. Aquesta marginació de les veus més vulnerables, particularment del Sud Global, es va veure agreujada pels problemes de visat que van impedir que moltes hi assistissin. Malgrat les afirmacions de la Cimera sobre un compromís ampli, van persistir les barreres estructurals.

Però el més important és que ningú, cap panelista, va mencionar la brutal violació del dret internacional comesa per Israel el dia anterior. S'estava celebrant una reunió del Consell de Seguretat sobre el tema en paral·lel, mentre nosaltres discutíem com posar objectius en paper. Objectius per al futur, objectius que fossin inclusius, que no deixessin ningú enrere, que servissin a tota la humanitat. Objectius, tècnicament, de i per a la joventut. Però, de quina joventut parlem? De quin futur?

La segona Jornada d'Acció va començar amb paraules sobre com crear impacte i catalitzar el canvi. Navegant pel programa, vaig decidir assistir a un panell sobre Com Traduir la Igualtat de Gènere en Acció Transformadora. Em van impressionar les dades presentades per Sima Bahous, directora executiva d'ONU Dones. Va defensar la designació d'una dona com a Secretària General i va destacar l'alarmant estat de la desigualtat de gènere al món. Però, un cop més, les víctimes van ser eclipsades per representants d'alt nivell. Aquesta dinàmica es va repetir en l'últim panell del dia abans de la Cerimònia de Clausura, quan hi va haver una revisió de la Iniciativa d'Alt Impacte de l'ONU per Eliminar la Violència Contra les Dones i les Nenes: mentre la sala estava plena per als discursos de les dignatàries, es va buidar quan les supervivents van pujar a l'estrada. Jaha Dukureh, supervivent de la mutilació genital femenina, va descriure com havia ressorgit malgrat que altres volien que continués sent una víctima. "Van oblidar que sóc una llavor", va dir. Tot i així, no vaig poder evitar desitjar que més persones haguessin estat allà per escoltar-la.

Aquests esdeveniments em van recordar els compromisos més amplis assumits per l'ONU el 2015 amb l'adopció de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible. Els seus 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) prometien acabar amb la pobresa, protegir el planeta, reduir les desigualtats i garantir la pau i la prosperitat per a tothom. Però, fins on

hem arribat realment? Només el 10% de les caps d'Estat presents a la Cimera eren dones. El deute continua utilitzant-se com a eina de colonització econòmica i control del Sud Global,⁴ afectant de manera desproporcionada a dones i nenes,⁵ tot i que als fòrums sobre Cooperació Fiscal i Deute van decidir no abordar-ho.

El panell sobre Parlaments i Multilateralisme va començar amb les paraules del Sr. Lukas Mandl, parlant sobre el paper i la responsabilitat del Parlament Europeu en la defensa dels drets humans protegits per les Nacions Unides. Preocupant, si considerem com el seu grup parlamentari — l'EPP — dona suport a polítiques que no se centren precisament en els drets humans, com la seva posició sobre migració i asil, en la qual van pressionar per a un pressupost més elevat per a Frontex, que sistemàticament passa per alt (i comet) violacions dels drets humans contra els sol·licitants d'asil al mar.⁶ Va arribar el moment en que una diputada del Líban va agafar el micròfon per a dir veritats com a temples. Va ser la primera dona. La primera de només dues persones que van alçar la veu contra el genocidi. **L'única dona negra que va parlar.** I l'única que va parlar en nom de les persones joves, les que són als carrers, a les protestes, les que van acampar a les universitats i les que estan patint els bombardeigs en les seves pròpies pells. Va afirmar sentir-se malalta al llegir l'Agenda i va fer que la resta de parlamentaris afrontessin la seva hipocresia i desconexió del món real, mentre parlaven de la importància del multilateralisme per a defensar els drets humans sense dir res sobre el que estava passant en aquell moment. El que està passant ara mateix.

La sessió sobre la Reforma del Consell de Seguretat de l'ONU per a un Futur Igualitari i Sostenible va oferir poc consol. El Consell de Seguretat va ser etiquetat com el fracàs més gran del multilateralisme. El veto ha estat nacionalitzat i convertit en una arma. "Perquè els membres que s'oposen a la seva extensió creuen que seria una amenaça per a la seva seguretat nacional. I només pot ser una amenaça si és una arma." El Pacte per al Futur inclou un compromís en l'acció 41(b) de "*donar suport a l'adopció per part del Consell de Seguretat, en exercici de la seva responsabilitat primordial de mantenir la pau i la seguretat internacionals, de mesures que siguin creïbles, oportunes i enèrgiques per prevenir o fer cessar la comissió de genocidis, crims de lesa humanitat o crims de guerra*". Però, què passa quan les potències amb dret de veto neguen la realitat del genocidi, com ho va fer els Estats

⁴ Woolfenden, T. (2023). *The colonial roots of global south debt*. Debt Justice.

<https://debtjustice.org.uk/wp-content/uploads/2023/09/The-colonial-roots-of-global-south-debt.pdf>

⁵ Gosh, J. (2021). *Delivering climate finance for inclusive, locally-led adaptation: Can the adaptation fund pioneer new approaches?* IIED. <https://www.iied.org/sites/default/files/pdfs/2021-12/20691iied.pdf>

⁶ Chereseva, M. & Stavinoha, L. (2024, 26 de febrer). *Schengen in sights: EU and Frontex overlook violent Bulgarian pushbacks*. Balkan Insight. <https://balkaninsight.com/2024/02/26/schengen-in-sights-eu-and-frontex-overlook-violent-bulgarian-pushbacks/>

Units amb Gaza, i com ho farà ara amb el Líban? El multilateralisme continua paralitzat pels interessos nacionals... com també va passar a Síria, Myanmar i Ucraïna.

Les Nacions Unides van ser fundades amb la promesa de "**Mai Més**". I ha tornat a passar. Ha estat succeint clarament des del 7 d'octubre amb la població palestina, però hem de ser conscients que no va començar llavors. Està passant al Sudan del Sud. Està passant a Ucraïna. Està passant amb els rohingyas a Myanmar, amb els uigurs a la Xina, i amb els pobles indígenes arreu del món. Hem de reflexionar sobre les paraules de Giles Duley, qui, en una discussió sobre la Protecció de Civils en Entorns Urbans, va preguntar: "Quan vam deixar de sentir ràbia i indignació en veure ciutats senceres reduïdes a cendres?" Ens hem tornat tan insensibles al sofriment de les persones que prioritzem els objectius futurs per davant de l'atenció a les crisis presents?

Durant aquests dies, m'he preguntat diverses vegades si era "Cimera per al Futur" o "Cimera del Futur". És la segona — i suposo que té sentit, ja que parlem d'un futur que avui, simplement, no està garantit. El Pacte per al Futur estableix objectius globals necessaris a llarg termini, però no hem de permetre que es converteixi en una excusa per a la inacció en el present. Mentre la joventut marxa arreu del món per Palestina, per Ucraïna i contra el canvi climàtic, no hem de romandre en silenci. Quan diem "el moment d'actuar és ara", no només hauríem de referir-nos a redactar una declaració de principis per al futur, sinó a assegurar-nos que aquest futur estigui garantit per a tothom: **Nosaltres, els Pobles de les Nacions Unides.**

Publicat per

Amb el suport de

ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades pels seus col·laboradors